

sťažovateľka zaviazaná zaplatiť žalobcovi v prvom rade sumu 5 979,31 eur s úrokom z omeškania určeným v rozsudku, v druhom výroku súd v prevyšujúcej časti príslušenstva žalobu zamietol, tretím výrokom žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi v prvom rade trovy konania v rozsahu 100 %. Ďalšími výrokmi (IV až VI) okresný súd zamietol žalobu žalobcov v 2. a 3. rade (vlastníci bytov v bytovom dome) a uložil im povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania. Sťažovateľka i žalobcovia v 2. a 3. rade podali proti rozsudku okresného súdu odvolanie.

3. Krajský súd svojím rozsudkom prvý výrok napadnutého rozsudku zmenil tak, že v časti žalovanej sumy 654,58 eur s príslušenstvom žalobu zamietol a v ostatnej časti vyhovujúceho výroku rozsudok potvrdil. Ďalším výrokom zmenil rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcovi v 1. rade a žalovanej tak, že žalobcovi v 1. rade priznal nárok na náhradu trov konania pred okresným súdom a trov odvolacieho konania v rozsahu 78 %.

4. Sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie, ktoré odôvodnila dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), tvrdiac okrem iného, že krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku neodpovedal na ňou predložené relevantné námietky týkajúce sa nesplnenia odkladacej podmienky na uplatnenie žalovaných nárokov. Sťažovateľka uplatnila aj dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v rámci ktorého predložila právnu otázku, *„či v konaní dochádza k zachovaniu právnych účinkov spojených s podaním žaloby v zmysle § 80 ods. 2 veta druhá CSP, ak všeobecný súd povolí v priebehu konania zmenu strany sporu na strane žalobcu, t. j. pripustí, aby do konania na miesto pôvodného žalobcu, ktorý nedisponuje v konaní aktívnou vecnou legitimáciou vstúpil nový žalobca, teda či je prípustné nedostatok aktívnej vecnej legitimácie zhojiť postupom podľa § 80 CSP.“*

5. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté. Právnomu zástupcovi sťažovateľky bolo napadnuté uznesenie doručené 1. februára 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti argumentuje, že súdy zúčastnené na rozhodovaní tejto veci sa v konaní nezaoberali viacerými ňou predloženými relevantnými námietkami, predovšetkým námietkou o podmienenosti nárokov uplatnených v konaní a nesplnení podmienok ich uplatnenia. Sťažovateľka opakovane tvrdila, že nedošlo k splneniu podmienok: i) platenia mimoriadneho jednorazového príspevku do fondu prevádzky, údržby a opráv vo výške 654,58 eur podľa dohody z 27. júna 2006 a ii) platenia bežných príspevkov do fondu prevádzky, údržby a opráv v rozsahu zvýšenia podľa rozhodnutia schôdze z 18. júla 2006 (a teda ani k vzniku s týmto zvýšením súvisiaceho údajného nedoplatku), ktoré spočívali v existencii výdavkov na preukázanú opravu a údržbu spoločných častí a zariadení bytového domu, t. j. v preukázaní vynaloženia predmetných výdavkov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces nedostatocným odôvodnením napadnutých rozhodnutí spočívajúcim v „ignorovaní“ relevantnej argumentácie sťažovateľky v preskúvanom konaní, najmä námietky spočívajúcej v nenaplnení odkladacej podmienky na vznik uplatneného nároku.

8. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať skutkový stav zistený všeobecným súdom ani jeho právne názory. Úloha ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, ale obmedzuje sa na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 301/2020).

III.1. K porušeniu označených práv sťažovateľky rozsudkom okresného súdu a rozsudkom krajského súdu:

9. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka proti napadnutému rozsudku okresného súdu podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd. Sťažovateľka netvrdí, že by niektorú z námietok uplatnených v ústavnej sťažnosti nemohla uplatniť už v ňou podanom odvolaní alebo dovolaní.

10. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorého zmyslom a účelom je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale rovnako je aj úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci výkonu im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu.

11. Sťažovateľkou napadnutý rozsudok okresného súdu bol preskúmaný v odvolacom konaní krajským súdom a rozsudok krajského súdu bol predmetom súdneho prieskumu zo strany najvyššieho súdu v rámci dovolacieho konania. Uvedené skutočnosti vylučujú právomoc ústavného súdu na opakovaný prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia práv sťažovateľky napadnutými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu.

12. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K porušeniu označených práv sťažovateľky uznesením najvyššieho súdu:

13. Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď

na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, resp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

14. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane pripomína (napr. IV. ÚS 596/2012, III. ÚS 365/2017), že otázku prípustnosti dovolania rieši zákon, t. j. ide o otázku zákonnosti. Ústavný súd akceptuje, že otázka posúdenia, či sú splnené zákonné podmienky prípustnosti dovolania, patrí v zásade do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017). Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj najvyšší súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

15. Ústavný súd sa na tento účel oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorým rozhodol o neprípustnosti dovolania sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu, ktorý konfrontoval s jej argumentáciou predloženou v ústavnej sťažnosti, ktorá smerovala k rozporovaniu záverov týkajúcich sa naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP.

16. V odôvodnení svojho uznesenia najvyšší súd dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia, nie je nepreskúmateľný a ani nedostatočne odôvodnený. K námietke predloženej sťažovateľkou zhodne aj v ústavnej sťažnosti, týkajúcej sa nepreukázania splnenia odkladacej podmienky na vznik nároku uplatňovaného v konaní sa najvyšší súd vyjadril v bode 22. Ústavný súd poukazuje aj na to, že z rozsudkov krajského súdu (body 13 až 16) a okresného súdu (bod 20), ktoré tvoria organickú jednotu, vyplýva, že v konaní boli uplatnené dva odlišné nároky, a to nedoplatok na príspevkoch do fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu v predpísanej výške na základe schválenej zmluvy o výkone správy z 18. júla 2006 a jednorazový mimoriadny príspevok, ktorý bol podmienený odkladacou podmienkou spočívajúcou v preukázaní vykonaných opráv. Najvyšší súd v tejto súvislosti v odôvodnení svojho uznesenia priamo citoval bod 3 zápisnice zo schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov dotknutého bytového domu z 18. júla 2006 a taktiež odkázal na bod 16 odôvodnenia rozsudku krajského súdu a v ňom vyslovený právny záver, že k dohode o jednorazovom mimoriadnom príspevku z 27. júna 2006 nedošlo, pretože jej nepredchádzalo rozhodnutie vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Vo vzťahu k sťažovateľkinej argumentácii týkajúcej sa nenaplnenia odkladacej podmienky na platenie príspevku do fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu najvyšší súd na základe citácie bodu 3 obsahu zápisnice z 18. júla 2006 poukázal na prepojenosť jednorazového mimoriadneho príspevku do fondu prevádzky, údržby a opráv podmieneného preukázaním opráv podľa dohody z 27. júna 2006 a návrhu žalovanej na hradenie preukázaných opráv formou jednorazových príspevkov vyplývajúceho zo zápisnice z 18. júla 2006. Podľa ústavného súdu z týchto záverov vyplýva, že podľa najvyššieho súdu odkladacia podmienka spojená so vznikom nároku na jednorazový mimoriadny príspevok nijakým spôsobom nepodmieňovala platenie zmluvou o výkone správy schválených príspevkov do fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu. Na základe uvedeného potom najvyšší súd dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu v časti potvrdzujúcej vyhovujúci výrok rozsudku okresného súdu, teda v časti rozhodnutia o nedoplatku na príspevkoch do fondu prevádzky, údržby a opráv tohto bytového domu, je vecne odôvodnený a správny.

17. Ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k námietkam sťažovateľky o nesplnení predpokladov na uplatnenie žalovaných nárokov je odôvodnenie záverov najvyššieho súdu o nenaplnení označeného dovolacieho dôvodu jasné, dostatočné, logické a zrozumiteľné. S ohľadom na uvedené možno konštatovať, že dovolacia argumentácia sťažovateľky smerovala k spôsobu hodnotenia dôkazov súdmi, ktorý nezodpovedal jej názoru. Vzhľadom na obsah dovolacej argumentácie sťažovateľky považuje ústavný súd záver najvyššieho súdu o nemožnosti považovať namietané skutočnosti za vadu zmätočnosti za ústavne akceptovateľný. Ústavný súd dodáva, že najvyšší súd nemohol pristúpiť ku skúmaniu ďalších možných väd napadnutého rozsudku krajského súdu a konania, ktoré mu predchádzalo, keďže pri rozsahu prieskumu bol limitovaný vymedzením dôvodov podaného dovolania.

18. Keďže ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti v časti namietaného porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nezistil v sťažovateľkou spochybňovaných záveroch napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo ich arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti, odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd pre úplnosť dodáva, že neposudzoval ďalšie časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (odmietnutie dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP), keďže podľa § 45 zákona o ústavnom súde bol viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu.

19. Keďže ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť ako celok, nerozhodoval o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky vrátane návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu